

ADATOK A BAKONY HEGYSÉG PHASIIINAE FAUNÁJÁNAK
ISMERETÉHEZ (DIPTERA: TACHINIDAE)

† CSIBY MÁRIA

Abstract: Paper contains the results of studies carried out on Dipterous genus *Phasia* (Fam. Tachinidae) collected in the Bakony mountains. Locality data from this area are missing in former references, and so all of the 7 species detected by author are new for the Diptera fauna of the Bakony mountains. According to our present knowledges 87% of the Hungarian species from this genus inhabit the Bakony mountains.

Bevezetés

A fürkészlegyek (*Tachinidae*) a Diptera-rend közismerten nehéz családját képezik. Feldolgozásuk során hibás meghatározások igen gyakran előfordultak, ami ezeknél a nehezen meghatározható rovaroknál szinte elkerülhetetlen. Néhány nemzetség esetében az egyes fajok tulajdonképpen csak a legújabb időkben lettek helyesen megkülönböztetve. A *Phasia* nemzetség is rendszertelenül kutatott. Mivel nagyságban és színben erősen variálódik, a nagy és feltűnő fajokat gyakrabban gyűjtötték és jobban feldolgozták mint a kevésbé differenciálható kis fajokat. A feldolgozást megnehezíti az a tény, hogy az egyes fajok és lárváik biológiája nem eléggé ismert.

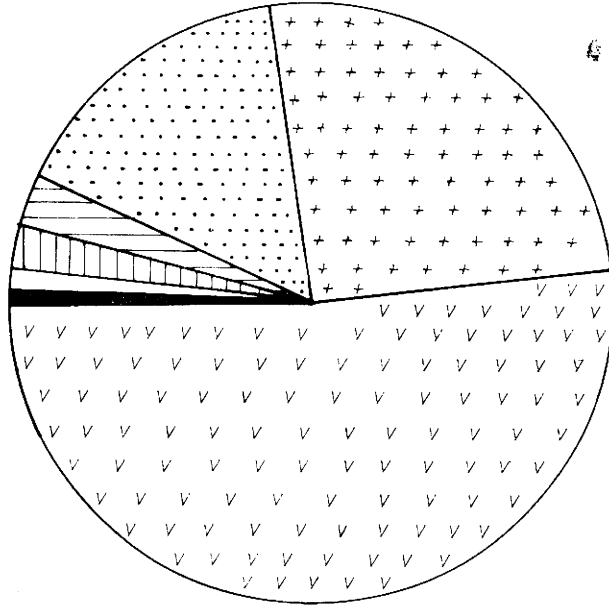
A *Phasia* R.—D. nemzetség a *Tachinidae* család *Phasiinae* alcsaládjának *Alophorini* törzsébe tartozik. A nemzetségnek kb. 80 faja ismert (HERTING, 1960), ebből a palearktikumban jelenleg 21-et sikerült kimutatni (DRABER—MONKO, 1965). Ez a szám valószínűleg emelkedni fog az egyes területek hiányos kutatottsága miatt. Magyarországon eddig a nemzetségnek 8 faja ismert (*P. aurulans* MEIG., *P. barbifrons* GIRSCHN., *P. hemiptera* FABR., *P. obesa* FABR., *P. karczevskii* DRAB.—MONK., *P. pandellei* DUP., *P. pusilla* MEIG., *P. subcoleoprata* L.). Várható még a *Phasia aurulans* MEIG. előkerülése.

A *Phasia*-fajok biológiájával már több szerző foglalkozott (TOWNSEND, 1908; PANTEL, 1910; BAER, 1920—1921; THOMPSON, 1923; HIBRAOUI, 1930; ARCHANGIELSKIJ, 1941; FEDOTOV, 1944—1947; RUBTZOV, 1945—1951; DUPUIS, 1948—1963; HERTING, 1960), ennek ellenére még mindig hiányosak az ide sorolható ismereteink.

A fajok lárvái különböző poloskák (*Cydnidae*, *Lygaeidae*, *Miridae*, *Pentatomidae* és *Scutelleridae*) endoparazitái. Némely poloskafajok, főleg a Pentatomidae család tagjai veszélyes növényi kártevőként lépnek fel. Mivel az élősködő fürkészlegyek a megtámadott gazdaállat részleges vagy teljes terméketlenségét okozzák, ezért a károsítók elleni biológiai védekezésben nagy jelentőséggel bírnak.

A Bakony hegységben az utóbbi években intenzív gyűjtéseket folytattunk a fürkészlegyek vonatkozásában. A gyűjtések eredményeként a Bakonyi Természettudományi Múzeum az ország második legjelentősebb *Tachinidae*-gyűjteményével rendelkezik.

Területünkre vonatkozó irodalmi adattal nem rendelkezünk. THALHAMMER JÁNOS (1847—1934) Diptera-gyűjteményének katalógusában a Bakonyra vonatkozóan közöl ugyan 5 fürkészlegyadatot, ezek között azonban nem szerepel *Phasia*-faj. Terü-

- *Phasia pandellei* (0,56%)
- *Phasia barbifrons* (1,12%)
- *Phasia aurigera* (1,96%)
- *Phasia subcoleoptrata* (2,80%)
- *Phasia obesa* (15,41%)
- *Phasia pusilla* (25,49%)
- *Phasia hemiptera* (52,66%)

1. ábra: A *Phasia*-fajok %-os megoszlása
 Abb. 1: Die prozentuale Verteilung der *Phasia*-Arten

letünkön 7 faj került elő, ami a hazai fajoknak 87,5%-át jelenti. A gyűjtött fajok db-száma 357, ebből %-os megoszlásukat az 1. ábra szemlélteti.

A fajok jegyzéke

Phasia aurigera (EGGER, 1860)

Nyugat-, Közép- és Dél-Európában, a Krim félszigeten és Kelet-Ázsiában honos faj. Magyarországon hegyvidékeken szóróványosan fordul elő. A Bakony hegységnek eddig három pontjáról gyűjtöttük. Imágója májustól októberig repül, ezt a bakonyi adatok is alátámasztják (IV. 28.—IX. 2., X. 2.). Lárva különböző poloskákban fejlődik (*Palomena prasina*).

Lelöhelyei: Eplény: Malomréti-völgy (1974. IX. 2., Tóth S., 3♂, 2♀), Várpalota: Királyszállás, Barok-völgy (1973. V. 28., Tóth S., 1♂), Veszprémvarsány: Keresztúri-rét (1971. X. 2., Tóth S., 1♂).

Phasia barbifrons (GIRSCHNER, 1887)

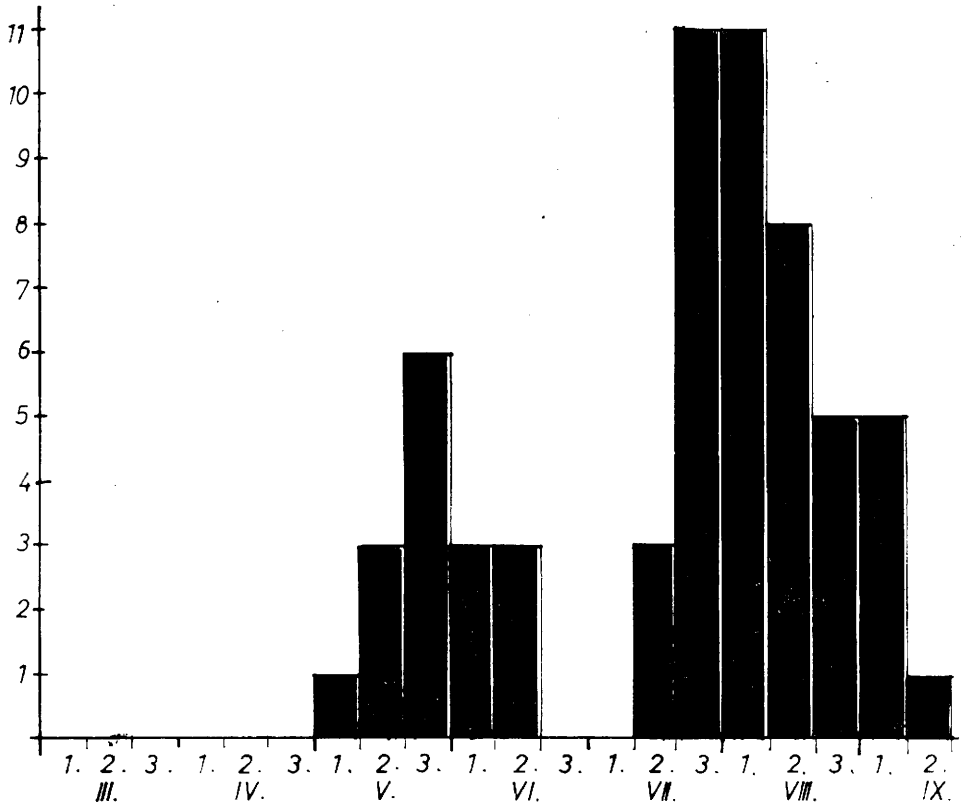
A paleartikum nyugati feléből ismert *Phasia*-faj, keleten az Urál vidékéig gyűjtötték. Magyarországon szóróványosan előforduló, ritka, a Bakony hegység két pontján megtalált faj (Vinye, Porva), mindkét lelöhelye az Északi-Bakony területére esik. Porván a *Daucus carota* virágzatán gyűjtöttük. Életmódja és fejlődése még felkutatásra vár, gazdaállata nem ismeretes. **Lelöhelyei:** Bakonyszentlászló: Vinye (1973. VII. 21., Kasper Á., 1♂), Porva: Ménesjárás (1972. VII. 30., Tóth S., 2♂), Szigliget (1972. VII. 30., Mihályi F., 1♂).

Phasia hemiptera (FABRICIUS, 1794)

Paleartikus elterjedésű, de Észak-Afrikában hiányzik. Európában az északi területek kivételével előfordul, azonban főleg az északnyugati területeken ritka. Magyarországon elsősorban a hegyvidékeken gyűjthető, helyenként (Soproni-hegység, Bakony) olykor tömegesen is felléphet. A Bakony hegység magasabb részein általánosan elterjedt, az eddigi lelöhelyek az Északi-Bakonyban csoportosulnak. Nem került még elő a Tapolcai-medencéből és a Keszthelyi-hegységnek is csak egy pontján gyűjtöttük. Az imágó DRABER—MONKO (1965) szerint májustól augusztusig rajzik. A bakonyi adatok feldolgoása ettől eltérő eredményt adott, itt ugyanis még szeptember második dekádjában is gyűjtöttük. (2—3. ábra). Az említett szerző feltételezi, hogy a fajnak évente két generációja van. E feltételezést a bakonyi adatok is alátámasztják. A 3. ábra jól szemlélteti a rajzási sajátosságokat. A Bakonyban az első generáció május 1. dekádjától június 2. dekádjáig repül. Ez a populáció az eddigi tapasztalatok szerint lényegesen kisebb, mint a július 2. dekádjától szeptember 2. dekádjáig rajzó második generáció. Az imágó rendszerint virágokon gyűjthető (*Heracleum*, *Sambucus*, *Pastinaca* stb.). Lárva poloskafajok parazitája (*Palomena prasina*, *Pentatoma rufipes*, *Pentatoma metalifera*).

Lelöhelyei: Ajka: Jókai-bánya (1959. VII. 28., Tóth S., 1♂), (1966. VIII. 2., Tóth S., 1♂), Ajka: Köleskepe (1968. VIII. 16., Tóth S., 1♂, 1♀), (1980. VI. 7., Tóth S., 1♂), Bakony (1936. VIII. 6., Erdős J., 1♂), Bakonybél (1972. VIII. 1., Máj F., 2♂, 1♀), (1974. IX. 5., Tóth S., 1♀), (1979. VII. 25., Tóth S., 1♂), Bakonybél: Fekete-séd (1972. VII. 27. Tóth S., 2♂, 3♀), Bakonybél: Gerence-völgy (1959. VIII. 2., Mihályi F., 2♂, 1♀), (1959. VIII. 2., Zsirkó G., 1♂, 1♀), Bakonybél: Gerence-völgy (1971. V. 6., Tóth S., 2♂, 1♀), Bakonybél: Som-hegy (1978. VIII. 16., Tóth S., 1♂), Bakonybél: Száraz-Gerence (1979. VII. 7., Bercei L., 1♂, 3♀), Bakonybél: Vörös János-séd (1979. IX. 13., Tóth S., 1♀), Bakonyszentkirály: Hajmápuszta (1974. VIII. 8., Kasper Á., 1♂), Bakonyszentlászló: Vinye, Hódos-ér-völgy (1971. VIII. 20., Tóth I., 1♂), Csehbánya (1963. V. 28., Papp J., 1♂), Csesznek: Gézaháza (1974. VIII. 8., Kasper Á., 1♂), (1974. VIII. 8., Tóth S., 1♂), Eplény: Malomréti-völgy (1971. V. 14., Tóth S., 1♂), (1974. IX. 2., Kasper Á., 1♀), (1974. IX. 2., Tóth S., 1♂), (1977. VI. 1., Tóth S., 1♂), (1980. VIII. 17., Tóth S., 4♂, 5♀), Farkasgyepű (1976. VII. 28., Tóth S., 1♂), (1978. VIII. 10., Kasper Á., 1♂), (1978. VIII. 10., Havasiné, 1♂, 1♀), (1978. VIII. 10., Kasper Á., 2♀), (1978. IX. 7., Havasiné, 3♀),

Phasia hemiptera Fabr. (adat)

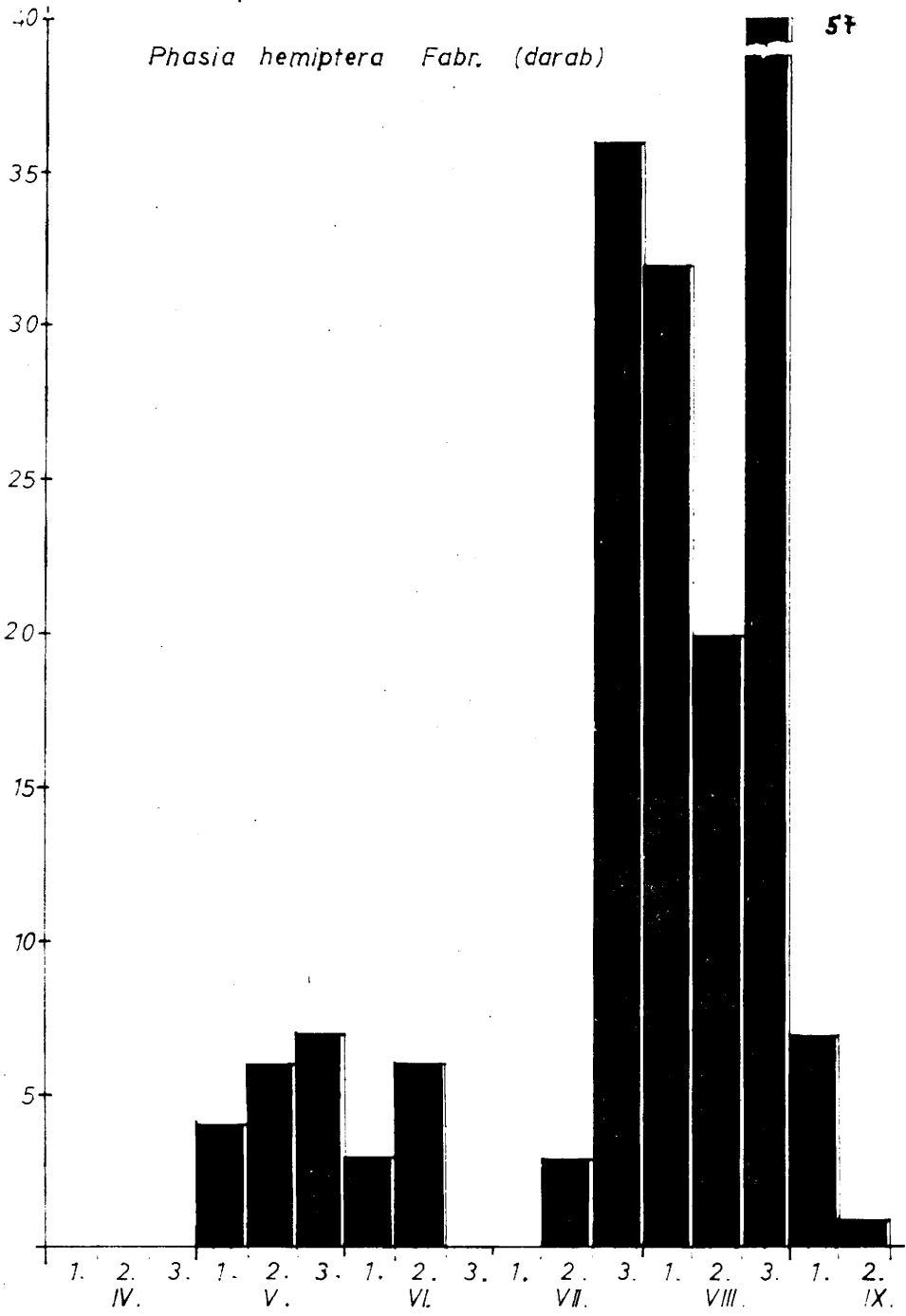

2. ábra: A *Phasia hemiptera* bakonyi populációjának rajzásiidő-diagramja a gyűjtési adatok száma alapján

Abb. 2: Das Schwärmzeit-Diagramm von der *Phasia hemiptera*-Population im Bakony-Gebirge auf Grund der Anzahl der Einsammelangaben

3. ábra: A *Phasia hemiptera* bakonyi populációjának rajzásiidő-diagramja a gyűjtött állatok darabszáma alapján

Abb. 3: Das Schwärmzeit-Diagramm von der *Phasia hemiptera*-Population im Bakony-Gebirge auf Grund der Exemplarenzahl der eingesammelten Tiere.

5†

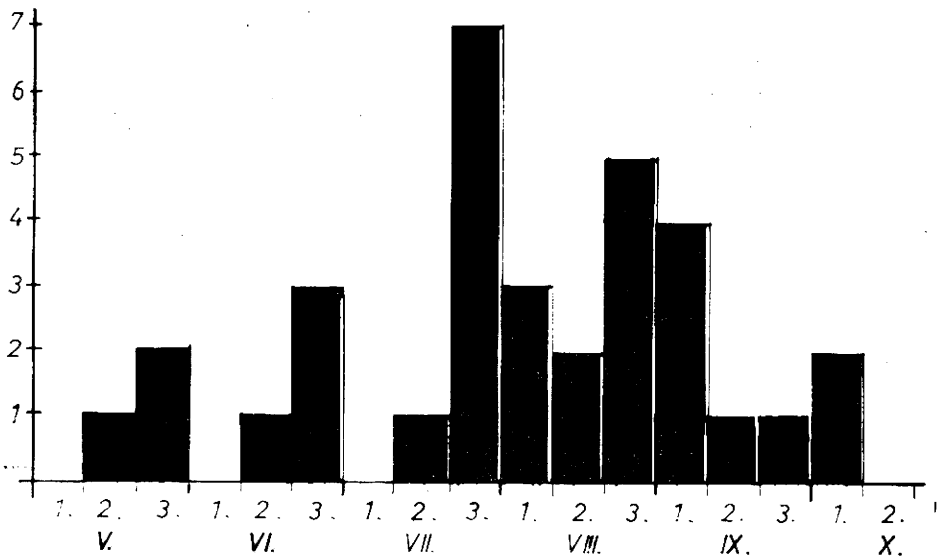
Felsőörs: Királykúti-völgy (1978. VIII. 24., Csiby M., 1♂), (1978. VIII. 24., Havasiné, 1♀), Fenyőfő: Kisszépalma (1965. V. 25., Papp J., 1♀), Fenyőfő, ősfenyves (1972. VII. 16., Tóth S., 1♂), (1972. VII. 30., Tóth S., 1♀), Gyulafirátót (1980. VI. 11., Tóth S., 2♂, 2♀), Hárskút: Esztergáli-völgy (1975. V. 23., Kasper Á., 3♂, 1♀), (1977. VI. 2., Tóth S., 1♀), (1977. VII. 28., Kasper Á., 2♀), (1977. VII. 28., Tóth S., 5♂, 6♀), (1980. V. 13., Csiby M., 1♂), (1980. V. 13., Havasiné, 1♂, 2♀), (1980. V. 13., Tóth S., 1♂), Huszárokélopuszta (1980. VIII. 21., Tóth S., 1♂, 12♀), Káptalanfüred (1963. VII. 18., Neruzsil I., 1♂), Olaszfalu: Felsőpere (1972. VII. 25., Tóth S., 1♀), Örvényes (1963. VII. 11., Papp J., 1♀), Porva (1977. IX. 2., Tóth S., 1♂), Porva-Csesznek (1972. VI. 15., Tóth I., 1♂), Porva-Csesznek: Cuha-völgy (1971. VIII. 26., Tóth S., 19♂, 22♀), Porva: Kőrös-hegy (1973. VIII. 1., Sinkovics I., 9♂, 1♀), Porva: Ménesjárás (1972. VII. 30., Tóth S., 3♂, 8♀), (1972. VIII. 31., Tóth S., 1♂), Porva: Pálhálás, General-erdő (1972. VIII. 6., Tóth S., 3♂, 3♀), Somlósárhely: Somló (1963. V. 7., Papp J., 1♀), Szentgál (1962. VII. 31., Dietzel Gy., 1♂), Ugod: Szár-hegy (1975. VIII. 14., Kasper Á., 1♀), (1975. VIII. 14., Tóth S., 3♀), Várpalota: Királyszállás, Barok-völgy (1973. V. 28., Tóth S., 1♀), Zirc: Cuha-völgy (1964. VIII. 14., Tóth S., 1♂), Zirc: Kardosrét (1973. VIII. 7., Gyórfyiné, 1♂), Zirc: Szarvaskút, patakpart (1971. VI. 13., Tóth S., 2♀), Zalaszántó: Kovácsi-hegy (1966. VIII. 14., Tóth S., 1♂).

Phasia obesa (FABRICIUS, 1798)

Az egész paleártikumban elterjedt faj, helyenként közönséges. Hazánkban is gyakori, elsősorban a domb- és hegyvidékeinken. A Bakony hegység minden tájegységén megtalálható, gyakoriság szempontjából a *Phasia pusilla* után következik (1. ábra). DRABER-MONKO (1965) szerint imágója júniustól októberig rajzik. A Bakonyban május 2. és 3. dekádjában is megtaláltuk (4. ábra). Sokféle virágon gyűjthető. A Bakonyban főleg *Achillea*- és *Bellis*-fajok virágán fogtuk. Lárvaája poloskafajok parazitája. Eddig csak a *Zicrona caerulea* fajtól sikerült kinevelni. **Lelőhelyei:** Ajka: Jókai-bánya (1957. VII. 26., Tóth S., 1♂), Bakonybél (1973. X. 3., Tóth S., 1♀), Bakonybél: Gerence-völgy (1959. VIII. 2., Zsirkó G., 1♂, 1♀), Bakonyháza: Gaj-völgy (1974. VIII. 29., Tóth S., 1♂), Bakonyszentkirály (1974. IX. 9., Kasper Á., 3♂), Bakonyszentlászló, rét (1959. VII. 30., Mihályi F., 1♀), (1959. VII. 30., Zsirkó G., 2♂, 3♀), Bakonyszentlászló: Vinye, Hódos-ér-völgy (1974. X. 10., Kasper Á., 1♂), Balatonfüred, vizes rét (1970. VI. 1., Mihályi F., 1♂), Csesznek: Gézaháza, Kő-árok (1957. V. 21., Bajári E., 1♀), Csopak: Balaton-part (1975. IX. 22., Tóth S., 1♂), Dudar (1973. VII. 24., Kasper Á., 1♂), Eplény: Malomréti-völgy (1974. IX. 2., Tóth S., 1♀), (1979. VI. 19., Csiby M., 1♂), (1980. VIII. 17., Tóth S., 1♂, 1♀), Farkasgyepű (1976. VIII. 28., Tóth S., 1♂), Fenyőfő, ősfenyves (1970. VI. 27., Tóth S., 1♂), (1972. VII. 30., Tóth S., 1♂), (1973. VIII. 27., Kasper Á., 1♀), Hárskút: Esztergáli-völgy (1977. VII. 28., Kasper Á., 1♂), Hárskút: Ráktanya (1974. IX. 5., Tóth S., 1♂), Keszthely: Fenékpuszta (1976. VIII. 20., Tóth S., 1♂), Kővágóörs: Kornyi-tó (1979. VII. 16., Tóth S., 1♀), Lesenceistvánd: Uzsapuszta (1968. VIII. 27., Mihályi F., 1♂), Márkó: Séd-patak völgye (1971. IX. 9., Tóth S., 1♀), Porva (1975. VIII. 1., Kasper Á., 1♂), Szigliget (1973. VI. 30., Mihályi F., 1♂), Tapolca: Szt. György-hegy (1958. IX. 2., Mihályi F., 1♀), Tihany: Külső-tó (1974. VIII. 4., Tóth S., 3♂, 1♀), (1978. IX. 14., Csiby M., 1♂), Tihany, nyugati part (1957. V. 6., Mihályi F., 1♀), Ugod: Huszárokélopuszta (1959. V. 19., Topál Gy., 1♂), Várpalota: Hétházpuszta (1975. VII. 22., Tóth I., 1♀), (1975. VII. 22., Tóth S., 1♀), Vár-völgy (1979. VIII. 23., Csiby M., 1♀), Zalaszántó: Hidegkúti-major, rét (1957. VII. 15., Zsirkó G., 1♂), Zalaszántó: Kovácsi-hegy (1965. VI. 28., Tóth S., 1♂), Zirc (1975. V. 29., Nagy É., 1♂), (1979. VIII. 28., Tóth S., 1♂), Zirc: Cuha-völgy (1970. V. 24., Tóth S., 1♂), Zirc Három-hegy (1978. VIII. 1., Kasper Á., 1♂), Zirc: Kardosrét (1973. VII. 30., Sinkovics I., 1♂), Zirc: Kardosrét, Cuha-völgy (1971. V. 13., Tóth S., 1♀), (1971. VI. 29., Tóth S., 1♀).

Phasia pandellei (DUPUIS, 1957)

Eddig csak Közép-Európa déli részéből és Dél-Európából ismert *Phasia*-faj, amely Magyarországon ritka. A Bakony hegységben csak a Tihanyi-félszigeten sikerült gyűjteni, itteni előfordulása is alátámasztja, hogy délies elterjedésű fajról van szó. Júniusban és júliusban repül. Fejlődése és gazdaállata még felkutatásra vár.

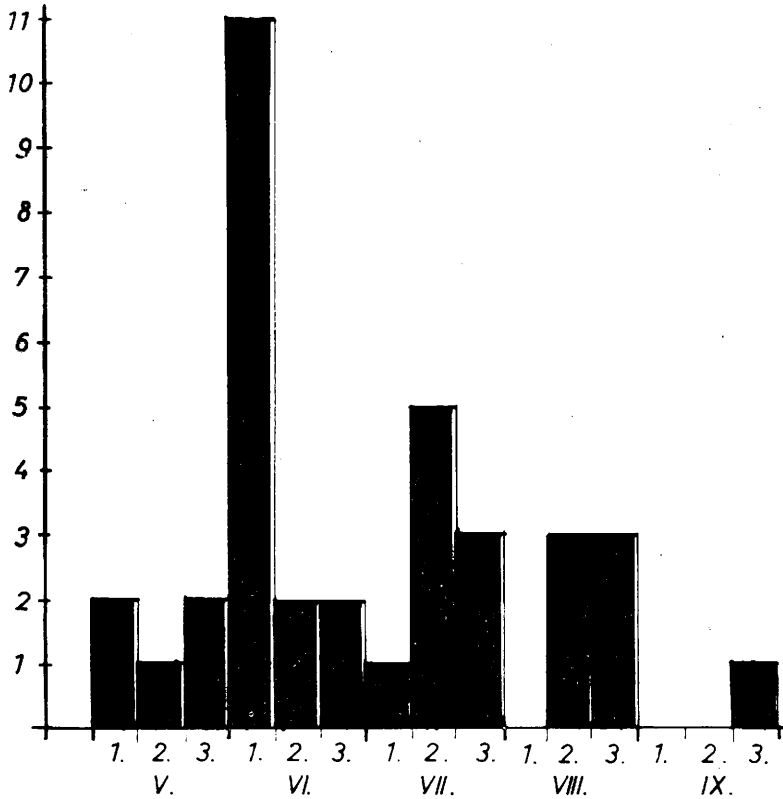
4. ábra: A *Phasia obesa* bakonyi populációjának rajzási idő-diagramja a gyűjtési adatok száma alapján
 Abb. 4: Das Schwärmezeit-Diagramm von der *Phasia obesa*-Population im Bakony-Gebirge auf Grund der Anzahl der Einsammelangaben

Lelőhelyei: Keszthely (1979. VIII. 15., szünyogirtás, 1♂), Tihany: Külső-tó (1972. VII. 19., Tóth S., 1♂).

Phasia pusilla MEIGEN, 1824

Az egész palearktikumban elterjedt faj (az egészen északi területek kivételével). Magyarországon is sokfelé gyűjtötték. A Bakony hegységben szórványosan fordul elő. Áprilistól októberig repül, azonban évente több generációja van (5. ábra). Az imágó elsősorban fészkes virágzatú növényeken gyűjthető (*Bellis*, *Chrysanthemum*, *Achillea* stb.), lárvája különböző poloskafajokban fejlődik (*Aethus nigritus*, *Nysius lineatus*, *Cynus grandicolor*).

Lelőhelyei: Ajka, bokros ligeterdő (1964. VIII. 15., Tóth S., 1♀), Ajka: Jókai-bánya, erdő (1959. VII. 28., Tóth S., 1♀), Aszófő (1970. VI. 1., Mihályi F., 2♂), Bakony, legelő (1959. VIII. 13., Jermy T., 1♀), Bakonyszentlászló, ősfenyves (1959. VII. 28., Zsirkó G., 2♂), Bakonyszentlászló, rét (1959. VII. 30., Mihályi F., 2♀), (1959. VII. 30. Zsirkó G., 2♀, 1♀), Balatonfűzfő, rét (1959. VI. 15., Mihályi F., 1♂), (1959. VI. 15., Zsirkó G., 2♀, 2♀), Csopak (1970. VI. 3., Mihályi F., 2♂), Eplény: Malomréti-völgy (1978. V. 23., Kasper Á., 1♂), Fenyőfő, ősfenyves (1972. VII. 30., Tóth S., 2♂, 1♀), (1973. VIII. 27., Tóth S., 2♀), (1975. VIII. 28., Tóth S., 1♂), Keszthely (1959. IX. 23., Jermy T., 1♂), Keszthely: Fenékpusztá (1979. VIII. 15., szünyogirtás, 1♂), Noszlop (1963. V. 16., Mihályi F., 1♂), Porya: Ménesjárás (1972. VII. 30., Tóth S., 1♂, 1♀), Tihany (1970. VI. 4., Mihályi F., 2♂), (1970. VI. 5., Mihályi F., 4♀), (1977. VI. 22., szünyogirtás, 1♂), Tihany: Csúcs-hegy (1968. VI. 7., Zsirkó G., 1♂), Tihany: Külső-tó (1972. VII. 5., Tóth S., 2♂), (1972. VII. 19., Tóth S., 2♂), Tihany: Külső-tó, rét (1956. VI. 6., Mihályi F., 2♂), (1958. VI. 4., Mihályi F., 1♂, 1♀), (1958. VI. 4., Zsirkó G., 1♂, 1♀), (1958. VI. 6., Szócs J., 3♂), Tihany, mező (1958. VI. 7., Mihályi F., 3♂), Tihany,

5. ábra: A *Phasia pusilla* bakonyi populációjának rajzásiidő-diagramja a gyűjtési adatok száma alapján
 Abb. 5: Das Schwärmezeit-Diagramm von der *Phasia pusilla*-Population im Bakony-Gebirge auf Grund der Anzahl der Einsammelangaben

nyugati part (1957. V. 6., Mihályi F., 2♂, 12♀), (1957. V. 6., Zsirkó G., 1♂), (1958. VI. 6., Mihályi F., 1♂, 1♀), Tihany: Szarkádi-part (1958. VIII. 30., Mihályi F., 8♂, 9♀), Zalaszentő: Kovács-hegy (1965. VI. 28., Tóth S., 2♂, 2♀), Zirc: Cuha-völgy (1970. V. 24., Tóth S., 1♂).

Phasia subcoleoprata (LINNAEUS, 1767)

A paleartikum nagy részében előforduló faj, amely egész Európában megtalálható. Hazánkban eddig csak szórványosan gyűjtötték. Ez a megállapítás a Bakony hegy-ségre is vonatkozik. Itt 5 pontról került elő. Eddig nem gyűjtöttük a Balaton-felvidéken, a Tapolcai-medencéből és a Keszthelyi-hegységből. Imágója áprilistól augusztusig rajzik, főleg virágokon gyűjthető (*Achillea millefolium*, *Taraxacum officinale* stb.). A hímek színezete nagyon változó, ennek alapján három aberrációját írták le (ab. *abdominalis* GIRSCH., ab. *musciformis* ROND. és ab. *ornata* GIRSCH.). Lárvája poloskafajokban fejlődik (*Eurygaster intericeps*, *Eurygaster maura* stb.).

Lelethelyei: Ajka: Jókai-bánya (1965. VII. 13., Tóth S., 1♂), Bakonyszentkirály: Hajmáspuszta, halastó (1972. V. 19., Tóth S., 1♀), Eplény: Malomréti-völgy (1972. V. 5., Tóth S., 2♀), Tés: Óreg Futóné (1969. VII. 19., Papp J., 1♀), Várpalota: Badacsony (1969. VI. 28., Papp J., 1♀), Vörösberény (1969. VI. 10., Rác V., 1♀), (1969. VI. 20., Rác V., 3♂).

IRODALOM — LITERATUR

- ARCHANGELSKIJ, N. N. (1941): Vrednaja čerepaška i borba z nej. Rostov na Donu.
- BAER, W. (1920): Die Tachinen als Schmarotzer der schädlichen Insekten. Ihre Lebensweise, wirtschaftliche Bedeutung und systematische Kennzeichnung. — Z. angew. Ent. Berlin, 6: 185—246.
- BAER, W. (1921): Die Tachinen als Schmarotzer der schädlichen Insekten. Ihre Lebensweise, wirtschaftliche Bedeutung und systematische Kennzeichnung (Fortsetzung). Z. angew. Ent., Berlin, 7: 97—163.
- DRABER-MONKO, A. (1961): Phasiidae (Diptera) Doliny Nidy, Fragm. faun., Warszawa, 8: 631—658.
- DRABER-MONKO, A. (1965): Monographie der paläarktischen Arten der Gattung *Alophora* R.-D. (Diptera, Larvaevoridae) — Annales Zoologici, Warszawa, 6: 69—194.
- DUPUIS, C. (1948): Remarques sur le mode de spécificité parasitaire des Phasiinae (Diptères Larvaevoridae). — Bull. biol., Paris, 82: 130—140.
- DUPUIS, C. (1949): Notes synonymiques et systématiques sur les Phasiinae (Diptères Larvaevoridae). — Bull. Mus. Hist. nat., Paris, 21: 243—247.
- DUPUIS, C. (1949): Notes synonymiques et systématiques sur les Phasiinae (Diptères Larvaevoridae). — Bull. Mus. nat., Paris, 21: 553—557.
- DUPUIS, C. (1955): Une espèce méconnue, nouvelle pour la faune française, *Kyalomyia barbifrons* (GIRSCHNER, 1898). — Cah. Nat., Paris, 11: 89—93.
- DUPUIS, C. (1960): Expériences sur l'oviparité, le comportement de ponte et l'incubation chez quelques Diptères Phasiinae. — C. R. Acad. Sci., Paris, 250: 1744—1748.
- FEDOTOV, D. V. (1947): Nabljudenija nad vzaimootnošenijami mježdu vrednoj čerepaškoj i jejo parazitami muchamifazijami i soobraženija ob ispolzovanii fazij w borbije s čerepaškoj. — In. „Vrednaja čerepaška”, 2 Moskva—Leningrad: 49—66.
- HERTING, B. (1960): Biologie der westpaläarktischen Raupenfliegen Dipt., Tachinidae. — Monogr. angew. Ent. (Beihefte), Berlin, 16, 188 pp.
- HIBRAOUI, M. (1930): Contribution à l'étude biologique et systématique de *Eurygaster integriceps* en Syrie. — Rev. Path. vég., Paris, 17: 97—160.
- HORVÁTH, G. (1885): Poloskákban élőkódó legyek — Rovartani Lapok, 2., p. 238—239.
- MONKO, A. (1957): Phasiinae (Diptera) okolic Warszawy wraz z uwagami o niektórych ciekawszych gatunkach z innych okolic Polski. — Fragm. faun., Warszawa, 7: 353—378.
- PANTEL, J. (1910): Recherches sur les diptères à larves entomobies, I. — La Cellule, 25: 27—216.
- RUBTZOV, J. A. (1945): O dvuch parazitach vrednoj cerepaski iz sem. Phasiidae (Diptera). — Ent. Obozr., Leningrad, 28: 85—100.
- RUBTZOV, J. A. (1951): K morfologii i evoluciji brjuška polovych pridatkov muchafazij (Diptera, Phasiidae s. l.). — Trudy vsesojuz. ent. Obšč., Leningrad, 43: 171—249.
- STEIN, P. (1942): Die verbreitetsten Tachiniden Mitteleuropas nach ihren Gattungen und Arten. — Arch. Naturg., Berlin, 90: 1—271.
- THALHAMMER, J. (1899): Diptera in Fauna Regni Hungariae, III. Artropoda, Ordo: Diptera, p. 1—70.
- THOMPSON, W. R. (1923): Recherches sur la biologie des dipteres parasites. — Bull. biol., Paris 27: 174—237.
- TOWNSEND, C. H. T. (1908): A record of results from rearings and dissections of Tachinidae. — Techn. Ser. U. S. Dep. Agric., Washington, 12: 95—118.

ZIMIN, L. SZ.—ZINOVJEVA, K. B.—STACKELBERG, A. A. (1970): Tachinidae (Larvaevoridae) — in Opregyelityel Naszekomöh Evropejszkoj csasztyi CCCCP V. vtoroj csaszty. Leningradzkoje Otygelényie, Leningrad, p. 678—798.

ANGABEN ZUR KENNTNIS DER PHASIIINAE-FAUNA DES BAKONY-GEBIRGES (DIPTERA: TACHINIDAE)

Die Raupenfliegen (*Tachinidae*) ist eine bekanntlich schwere Familie der Ordnung Diptera. Während ihrer Aufarbeitung kommt es häufig zu fehlerhaften Bestimmungen, was bei diesen schwer bestimmbaren Insekten beinahe unvermeidlich ist. Im Falle einigen Gattungen wurden die einzelnen Arten eigentlich nur in allerletzter Zeit zutreffend unterschieden. Da sie in der Grösse und Farbe stark variieren, wurden die grossen und auffallenden Arten öfters eingesammelt und auch besser aufgearbeitet als die weniger differenzierbaren, kleineren Arten. Die Aufarbeitung wird auch durch die Tatsache erschwert, dass die Biologie der einzelnen Arten und ihrer Larven nicht genügend bekannt ist.

Die Gattung *Phasia* R.—D. gehört zu dem Stamm Alophorini, in die Unterfamilie Phasiinae und in die Familie Tachinidae. Etwa 80 Arten dieser Gattung sind bekannt (Hertig, 1960), von diesen konnte man 21 im Palaearktikum beweisen (DRABER-MONKO, 1965). Diese Zahl wird wahrscheinlich wegen der ungenügenden Erforschung der einzelnen Gebiete noch zunehmen. In Ungarn sind bis jetzt 8 Arten dieser Gattung bekannt (*P. aurulans* Meig., *P. barbifrons* Girsch., *P. hemiptera* Fabr., *P. obesa* Fabr., *P. pusilla* Meig., *P. subcoleoprata* L.). Mit dem Vorkommen von *Phasia aurulans* (MEIG.) ist auch noch zu rechnen.

Die Larven der Arten sind die Endoparasiten verschiedener Wanzen (Cydnidae, Lygaeidea, Miridae, Pentatomidae und Scutelleridae). Einige Wanzen, vorwiegend die Mitglieder der Familie Pentatomidae erscheinen als gefährliche Pflanzenschädlinge. Da die parasitären Raupenfliegen die partiale oder totale Unfruchtbarkeit beim angegriffenen Wirtstier verursachen, besitzen sie in der biologischen Bekämpfung eine grosse Bedeutung.

Im Bakony-Gebirge wurden in den letzten Jahren intensive Einsammlungen betreffs der Raupenfliegen durchgeführt. Als Ergebnis dieser besitzt das Bakonyer Naturwissenschaftliche Museum die zweit-bedeutendste Tachinidae-Sammlung des Landes. Literarische Angaben, die sich auf dieses Gebiet beziehen, stehen nicht zur Verfügung. János THALHAMMER (1847—1934) teilt in seinem Katalog seiner Diptera-Sammlung 5 Raupenfliegen-Angaben, die sich auf das Bakony-Gebirge beziehen, mit, unter ihnen befindet sich aber keine *Phasia*-Art.

Während der Aufarbeitung des Materials ist es gelungen das Vorkommen von 7 Arten im Bakony-Gebirge zu beweisen, diese bedeuten 87,5% der ungarischen Arten. Die prozentuale Verteilung der eingesammelten 357 Exemplare enthält (Abb. 1).

A szerző címe (Anschrift des Verfassers):

CSIBY Mária
H—8420 Zirc
Rákóczi tér 1.